

BOK- anmeldelser

område. Den er en gjennomarbeidet, grundig og oversiktlig kommentar til den enkelte bestemmelse i loven med omfattende og systematiske henvisninger til forarbeider, rettspraksis, teori og andre kilder. Med sitt omfang, sin faglige tyngde og det oppdaterte innhold, vil boka bli et viktig og praktisk oppslagsverk for enhver advokat som arbeider med arbeidsrett.

Samtidig med bokutgaven lanseres den også som nettgave. Det opplyses at nettgaven vil bli ajourført fortløpende. Det er en stor fordel for brukerne ettersom arbeidsretten er et rettsområde hvor det skjer en kontinuerlig utvikling. Flere bestemmelser i den nye loven er allerede under endring. Dette gjelder bl.a. reglene om de såkalte "varslere" og bestemmelsen om reservasjons- og valgrett. I tillegg kommer de mange nye rettsavgjørelsene, både norske og innenfor EU/EØS. Arbeidsrettslige tvister utgjør i dag en forholdsvis stor del av domstolenes saksomfang og denne andel vil ventelig ikke bli mindre den første tiden etter at den nye loven har trådt i kraft.

Boka er skrevet av 30 advokater og jurister med professor Henning Jakhellen og stipendiat Helga Aune i spissen. Forfatterne har hatt ansvaret for kommentarene innenfor de felter den respektive har en særlig tilknytning til eller interesse for. Boka fremstår likevel som en helhet hvor alle kapitler er like velskrevet og gjennomarbeidet med gode kryssreferanser til andre bestemmelser og kommentarer. Hvert enkelt kapittel innledes med en generell gjennomgang av temaet. Deretter gjengis den enkelte bestemmelse med tydelige notehenvisninger i teksten til de etterfølgende kommentarer. Under hver

bestemmelse gis det en systematisk og svært praktisk henvisning til lovforarbeider, internasjonal arbeidsrett, rettspraksis, litteratur, forskrifter, rundskriv og andre relevante kilder. Jeg er spesielt imponert over disse oversiktlige, omfattende og brukervennlige henvisningene. Enkelte av kapitlene er mer omfattende enn det en kan forvente av en lovkommentar. For eksempel er aml. § 15-7, den sentrale stillingsvernbestemmelsen, behandlet over 66 sider. De fylldige kommentarene er oversiktlig systematisert i ulike type-tilfeller.

Fordelen med at boka er en lovkommentar, er at den blir et praktisk verktøy hvor leseren raskt finner fram til den relevante kommentar. Ulempen er at problemstillinger utenfor loven eller generelle problemstillinger på tvers av lovteksten, ikke behandles. I en viss grad er dette tatt hensyn til gjennom den innledende redegjørelse til det enkelte kapittel. En mer utførlig redegjørelse om tilgrensende temaer som permittering, endringsoppsigelser, fristilling, tjenestemannsloven, karantene- og konkurranse-klausuler m.m., hadde likevel vært ønskelig. I nettgaven er imidlertid flere av disse temaer behandlet.

Boka gir et solid faglig inntrykk. Kommentarene er grundige, velformulerte og velfunderte. Jeg noterer meg likevel enkelte kommentarer som kan være diskutabile. I tilknytning til bestemmelsen om midlertidig tilsetning (aml. § 14-9, note 3) hvor den gamle lovteksten ble gjeninnført ved lovendringen 21. desember 2005, uttales det at formuleringen "arbeidet adskiller seg fra det som ordinært utføres i virksomheten" ikke er å anse som et vil-

kår, men nærmest som et eksempel. Med denne forståelse settes lovendringen som fant sted i 1995 til side. Av dette utleder forfatterne at ordinære oppgaver som har en noenlunde klar arbeidsmessig avgrensning, f. eks. midlertidig økt arbeidskraftbehov knyttet til et bestemt oppdrag eller klart avgrenset sesongarbeid, vil oppfylle lovens vilkår for midlertidig ansettelse selv om arbeidskraftbehovet oppstår regelmessig. Denne slutning er neppe i samsvar med lovens ordlyd og er vanskelig å forene med lovgivers intensjon da loven ble endret. Det foreligger også sprikende uttalelser i så vel forarbeider og utredninger som i rettspraksis. Forfatterne har imidlertid med dette pekt på en av de mest problematiske og omdiskuterte bestemmelsene i loven. Det er vanskelig å utlede en klar forståelse av en bestemmelse som lovteknisk ikke er god.

Et annet eksempel er bestemmelsen om reservasjonsrett (aml. § 16-3). Også dette er en bestemmelse som lovteknisk sett ikke er heldig. Bestemmelsen er ny, men ble delvis endret før ikrafttreden. Endringen har skapt uklarhet om opphørssituasjonen, særlig om opphørstidspunktet i forhold til overdragende arbeidsgiver hvor reservasjonsretten utøves. Jeg skulle ønske forfatterne hadde tatt utfordringen med å gå inn i en grundigere kommentar til denne bestemmelsen.

Tilsvarende gjelder søksmålsfristen ved formuriktig oppsigelse (aml. § 17-4 note 6). Boka viser til forarbeidene hvor det uttales at det ikke er gitt noen frist for disse tilfellene, men at tiden vil være et moment i vurderingen. Videre vises det til Fougner, Holo og Friberg som i sin kommentarutgave la til grunn at det gjaldt en generell fire-



Nytt hovedverk på arbeidsrettens område

Fofattere: Henning Jakhellen, Helga Aune m.fl.:
Tittel: Arbeidsrett.no
Kommentarer til arbeidsmiljøloven
Forlag: N.W. Damm & Søn
AS 2006
Sider: 1241
Pris: Kr. 798,-

Anmeldt av advokat Thomas Smedsvig

Den nye arbeidsmiljøloven trådte i kraft 1. januar 2006. Før lovens ikrafttredelse forelå boka *arbeidsrett.no* med detaljerte og fylldige kommentarer til den nye loven. Loven ble endret på flere vesentlige punkter så sent som 21. desember 2005. Allerede i februar dette år maktet forfatterne å legge frem 2. utgave, fullt oppdatert med de siste endringene. Boka fremstår som et nytt hovedverk på arbeidsrettens

månedersfrist etter den tilsvarende gamle bestemmelse. Det uttales deretter at det "i så fall vil bety at det har skjedd en endring", men forfatterne unnlater å ta et selvstendig standpunkt.

Jeg savner et stikkordregister i boka. I et verk hvor moderne teknologi i denne grad er tatt i bruk, skulle det være en enkel sak å utarbeide. For den som koster på seg nettutgaven, vil imidlertid behovet bli fullt dekket gjennom søkemulighetene i fri tekst.

Jeg har også hatt nettutgaven til prøving. Den er enkel å bruke, også for den med begrenset datakunnskap. Menyene er lettfattelige og gjør det enkelt å manøvrere i teksten. Den har et oversiktlig og godt utviklet lenkesystem som gjør det raskt å klikke seg direkte inn til ulike rettskilder både innenfor norsk og internasjonal arbeidsrett enten via tydelige markeringer i teksten eller via oversikten over rettskildene under den enkelte bestemmelse. Lenken til forarbeider bringer brukeren direkte inn til temaet på vedkommende departements hjemmeside. Når det gjelder rettspraksis, fører lenken inn til Lovdatas online-tjeneste. Dette forutsetter eget abonnement hos Lovdata. Nettutgaven gir også tilgang til annen litteratur, bl.a. Henning Jakhellns lærebok i arbeidsrett, Oversikt over arbeidsretten.

Nettutgaven må antakelig anses som hovedproduktet ettersom dette er den mest omfattende og oppdaterte kommentaren. Enbruker-versjonen koster kr. 2.800 pr år. Nevnes bør også at Jakhelln og Aune har gitt ut en introduksjonsbok til den nye arbeidsmiljøloven (Damm 2006, Kr. 298,-, 175 sider). Den er ajourført med endringene i arbeidsmiljøloven fram til og med endringene

av 21. desember 2005. I tillegg til en oversikt over loven inneholder den også lovteksten og lovspeil mellom ny og gammel lov. Dette heftet er et praktisk hjelpemiddel når en ikke vil dra med seg det store bokverket.

Å utgi en så komplett og gjennomarbeidet kommentarutgave på så kort tid, er imponerende. Verket, og særlig nettutgaven, er innovativt og nyskapende. Med dette har vi fått et nytt og sentralt verk innenfor arbeidsretten.